

Dosarul nr. 2ra-342/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. V. Lastavețchi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Buhnaci, O. Cojocaru, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Melnic și Galina Melnic, reprezentați de avocatul Arcadii Crainic

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 160 împotriva Galinei Melnic și lui Valeriu Melnic cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și

la cererea reconvențională a lui Valeriu Melnic și Galinei Melnic împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” și Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 160 cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Valeriu Melnic și Galina Melnic, admis apelul declarat de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 160, casată parțial hotărârea din 12 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă în această parte o nouă hotărâre

constată:

La 25 mai 2018, SA „Termoelectrica”, în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 160 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Galinei Melnic și lui Valeriu Melnic cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că potrivit contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr. 160 din 2 februarie 2009 încheiat între SA „Termoelectrica” și CCL nr. 160, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice, însă din cauza neonorării obligațiilor de plată, la 15 mai 2018, s-a

acumulat o datorie în sumă de 1 301 517,46 de lei, devenind de fapt debitorul SA „Termoelectrica”.

Totodată, CCL nr. 160 a prestat servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică, tuturor proprietarilor blocurilor locative aflate în gestiunea acesteia, care au beneficiat nemijlocit de acest serviciu și respectiv au obligația de a achita prețul acestuia, conform facturilor primite.

A menționat SA „Termoelectrica” că, în caz de neachitare a datoriilor la serviciile locativ-comunale, CCL nr. 160 este în drept să acționeze în instanță consumatorii rău platnici.

CCL nr. 160 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv nu a acționat în judecată pârâții Galina Melnic și Valeriu Menlic pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 12 089 de lei pentru perioada 1 decembrie 2016 - 30 aprilie 2018, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și a altor cheltuieli de judecată.

Astfel, în vederea evitării insolabilității debitorului său, SA „Termoelectrica” este în drept să se adreseze cu o cerere de chemare în judecată prin acțiune oblică.

Potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, proprietari ai ap. X din str. XXXXX mun. XXXXX sunt pârâții Valeriu Melnic și Galina Melnic, iar până la înaintarea cererii de chemare în judecată, aceștia nu și-au dat interesul în vederea stingerii datoriei acumulate.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 514, 530, 572, 602, 617, 599-601 Cod civil, art. 25 din Legea serviciilor publice de gospodărire comunală, art. 51 din Legea cu privire la locuințe, art. 9, 28, 70, 73, 85, 86, 133, 166, 167, 174-177, 248 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar de la pârâți în beneficiul CCL nr. 160 a datoriei pentru consumul energiei termice în mărime de 12 089 de lei neachitată în perioada 1 decembrie 2016 - 30 aprilie 2018, precum și încasarea în mod solidar de la pârâți în beneficiul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată.

La 8 august 2018, Valeriu Melnic și Galina Melnic au depus cerere reconvențională împotriva SA „Termoelectrica” și Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 60 cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale au invocat că datoria solicitată de SA „Termoelectrica” s-a acumulat în perioada anilor 1995 - 2010, când furnizorul nu presta servicii de căldură în parametri corespunzători, fapt ce poate fi probat prin certificatul eliberat de către Președintele CCL nr. 160 din 24 iulie 1995, prin care se confirmă faptul că în apartamentul nr. X din str. XXXXX, în timpul iernii, temperatura în odăi constituia 14-15 grade Celsius.

Au comunicat că prin cererea din 28 noiembrie 1999 scrisă pe numele președintelui CCL nr. 160, au solicitat efectuarea recalculării pentru consumul de energie termică, deoarece sumele calculate nu corespundeau cu cantitatea de energie termică livrată, aceasta fiind avizată de către președinte, cu indicația către contabilitate de a face aceste recalculări.

La 21 ianuarie 2009, au solicitat repetat efectuarea recalculării, temperatura în apartament pe timp de iarnă constituind doar 8-10° C în loc de 20° C.

La fel, au menționat că, deoarece datoria pentru consumul de energie electrică s-a acumulat în perioada anilor 1995 - 2010, acțiunea fiind depusă abia la 25 mai 2018, adică cu nerespectarea termenului de prescripție.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 267, 1422, 1423 Cod civil, art. 117-119, 130, 166-167, 172-173 CPC.

Au solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, încasarea în mod solidar din contul SA „Termoelectrica” și CCL nr. 160 a prejudiciului moral în sumă de 12 000 de lei, a cheltuielilor de judecată, precum și respingerea acțiunii înaintate de SA „Termoelectrica” ca fiind tardivă.

Prin hotărârea din 12 martie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, acțiunea SA „Termoelectrica”, în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 160 a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

A fost respinsă acțiunea reconvențională, ca fiind neîntemeiată.

În susținerea soluției emise, cu referire la acțiunea inițială, având în vedere că datoria pretinsă de SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 160 de la Valeriu Melnic și Galina Melnic s-a format până în anul 2010, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă în anul 2018, prima instanță a constatat că acțiunea a fost depusă înafara termenului de prescripție.

Astfel, în baza cererii părților, conducându-se de prevederile art. 267, 271, 600 Codul civil, prima instanță a ajuns la concluzia de a o respinge ca fiind tardivă.

Totodată, prima instanță a constatat că pretențiile Galinei Melnic și lui Valeriu Melnic din acțiunea reconvențională nu se încadrează în prevederile art. 1422 alin. (1) Cod civil și urmează a fi respinse ca lipsite de temei juridic.

Prin decizia din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Valeriu Melnic și Galina Melnic.

A fost admis apelul declarat de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 160, casată parțial hotărârea din 12 martie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru în partea respingerii acțiunii inițiale a SA „Termoelectrica” în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 160 și pronunțată în această parte o nouă hotărâre prin care acțiunea SA „Termoelectrica”, în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 160 a fost admisă parțial.

A fost încasată în mod solidar de la Galina Melnic și Valeriu Melnic în beneficiul Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 160 suma de 12 000 de lei, cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice.

În rest, hotărârea primei instanțe, a fost menținută.

Au fost încasate în mod solidar de la Galina Melnic și Valeriu Melnic în beneficiul Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 160 cheltuielile de judecată suportate în instanța de apel în sumă de 270 de lei.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel, reieșind din circumstanțele descrise, din raportul obligațional existent între părți și din motivul că intimații refuză să achite benevol datoriile pentru serviciile prestate, a considerat

că pretenția cu privire la încasarea datoriei în sumă de 12 000 de lei, pentru încălzirea termică livrată pentru perioada de până la 31 mai 2018 urmează a fi admisă, cu dispunerea executării silite a obligației.

La fel instanța de apel a menționat că odată ce este o acțiune oblică, încasarea sumei datoriei urmează a fi dispusă în beneficiul debitorului reclamantei și anume în beneficiul CCL nr. 160.

Instanța de apel a conchis că soluția primei instanțe cu privire la respingerea acțiunii depuse de SA „Termoelectrica”, ca fiind tardivă este una incorectă, or potrivit art. 267 alin. (1) Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019), termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani, iar potrivit art. 277 alin. (1) lit. b) Cod Civil, cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul în care debitorul săvârșește acțiuni din care rezultă că, recunoaște datoria.

Astfel, potrivit informației privind calculul datoriei se reține efectuarea plăților de către intimați practic în toată perioada invocată, după posibilități, inclusiv și în perioada caldă a anului, când nu s-a impus spre plată nicio sumă.

A considerat instanța de apel că argumentele intimaților precum că au beneficiat de compensații, urmează a fi respinse, or intimații beneficiau de compensație în mărime de 40 %, pe când plata în raport cu sumele calculate s-a efectuat în jur la 60 %.

Prin urmare, a considerat instanța de apel că soluția primei instanțe privind respingerea acțiunii, ca fiind tardivă, este una eronată.

La 30 decembrie 2020, Valeriu Melnic și Galina Melnic, reprezentați de avocatul Arcadii Crainic au declarat recurs împotriva deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului au invocat că, având în vedere prevederile art. 267, 271 și 272 Cod civil, datoria pretinsă de către SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 160 în mărime de 12 000 de lei pentru livrarea energiei termice în apartamentul nr. X, amplasat pe str. XXXXX, care aparține familiei Melnic, a fost acumulată în perioada anilor 1995 - aprilie 2010, iar prezenta cerere de chemare în judecată a fost depusă de către SA „Termoelectrica” în instanța de judecată la data de 25 mai 2018, adică peste 8 ani din ziua acumulării datoriei motivată pentru nefurnizarea energiei termice în mărime deplină, prin urmare, cu încălcarea termenului de prescripție.

Totodată, având în vedere faptul că prejudiciul moral poate fi definit ca o totalitate de suferințe fizice și psihice (morale) ce le suportă persoana în urma acțiunilor ilicite săvârșite de autorul prejudiciului cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale nepatrimoniale ale persoanei vătămate, rezultă că există un raport direct între natura valorilor lezate și natura prejudiciului, iar SA „Termoelectrica”, prin înaintarea acestei acțiuni, prin care a solicitat să fie încasată de la dâșșii în mod solidar pentru o presupusă datorie la plata energiei termice, în mărime de 12 089 de lei, le-au fost cauzată și un prejudiciu moral.

La 10 februarie 2021, Valeriu Melnic și Galina Melnic au depus cerere de recurs suplimentară împotriva deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel

Chișinău, prin care suplimentar au menționat că instanța de apel eronat a menționat că datoria s-a acumulat în perioada anilor 2016-2018, dar pe parcursul anilor până la 2010.

Totodată, au evidențiat că reprezentanții intimaților au prezentat informații false precum că dânșii ar fi recunoscut datoria, transferând suplimentar plăți, ceea ce nu este corect.

Or, transferurile suplimentare constituiau acele 40 % care veneau de la administrația publică locală sub formă de compensații pentru dânșii.

La 27 ianuarie 2021, în adresa SA „Temoelectrică” și CCL nr. 160 a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Valeriu Melnic și Galina Melnic, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 65 vol. II).

La 1 martie 2021, SA „Temoelectrică” a depus referință la recursul declarat de Valeriu Melnic și Galina Melnic, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care CCL nr. 160 să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la adresa reprezentantului recurenților, avocatului Arcadii Crainic, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 46 vol. II).

Tot actele cauzei atestă că la 18 noiembrie 2020, Galina Melnic a primit copia deciziei recurate, ceea ce se atestă prin mențiunea aplicată pe cerere (f. d. 48 vol. II).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 30 decembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Valeriu Melnic și Galina Melnic, reprezentați de avocatul Arcadii Crainic, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valeriu Melnic și Galina Melnic, reprezentați de avocatul Arcadii Crainic, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Valeriu Melnic și Galina Melnic, reprezentați de avocatul Arcadii Crainic urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valeriu Melnic și Galina Melnic, reprezentați de avocatul Arcadii Crainic.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic